

poolest ni targa ei ole kui Tartlase. Virulane virutap iks Viruseelt, ent Tartlane mõistap fa jo Virulastega Viruseelt rääkida nink Tallina keele raamatuid lugeda.

Kül om tee Tartust Peipse poole igaw. Ei ole sääl neid ilosid mägesid, ei mõtsu, ei lätid näta, mes meie maal om. Körze om willand tee weerent, ent sa ei himusta körzi mõrrut jooki, kost tige elu tõsep, ei fa körzi tülikat jutu. Sa tahas paremb oma käügi pääl mida wästset oppi, mes sa kodu tullen omatsile wöit seletada. Et astkem sis pikamisi woori körwal edesi nink ajagem lahket jutu! Peaaigu tuleme Kobratu körzi manu, fun ikes palju rahwast näta om. Sääl kuuleme jutu ütest wanast rahakirustust, mes Roots'i ajal ollew körzi lähukesen maa sisse ärafälitu, ent mes ütske inemine ei oska otsida. Arge viitkemi sis meieke asjanda otsemisega kallist aiga, enge astkem edesi Wedu mõisast nink Igawere jaamast mööda Uhmatur körzi manu, fun iks wöit palju Wene wootimehi näta, kea sääl hobesid föötwa. Körzi lähukesen näet Maaria kerikut, fun Tartu maakonna prauust jutust ütlep. Siski ei ole kerik ni ligi tee körwal, et sa wöis manuminna teda kaema. Tük maad edesiminnen näeme Saare mõisa ilosid uhkid maiu. See-sama suur mõis nink palju muid uhkid mõisi omma üte rika krahwit herra päralt nink kiik neid mõisid pärip wana säebuse pärra iks esa wanemb poig. Kül sis sel rikal herral wöip fa waiwa olla, kiik mõisid walitseda. Siski õta jäago fadendas oman meelen! Om jo weel paremat hääd, kui seda ilmiku. Sa jo tunnet omete waimuliku hääd, rikust Jumalan! Näts, seda paremat, jäädavat hääd jagap taiwane Esa kiigile, kea seda pääranöudwa, üterwiisi, olgon na suure rika herra, wai waese talupoja eht koda-pooliku. Nink so lambakašfa al tuigup wäst rahus-

likumb nink röemsamb süda, kui mõne suure rika Saksa sameti nink siidi röivä al. — Bot! juba oleme Tõrma lähude jõudnu nink ei ole kõnelden kural kael körget wästset Roela mõisa härberit õigede tähelegi pandnu, ei fa Wasuwere kula lähukesen hirmu nink wärisemisega seda fotust kaenu, fun Fallil Talwistepühal 1856 kats ärapaenu soldatit üte waest Poolama pooltsaksa äratapiwa nink paljas riisustiwa. Kül oli hirmus furblisk lugu nink sai sis jälle selges, kuis püha kiigeteedja Jumala ka salajat kurja teku awalikus teep. Üts neist rõöwilist oli finna paika, fun ta hirmsat patutööd tegi, töise kiriwa wusatse finna mahajättnu. Tartu Maakohu lambuur, rõöwlit otsiden, tulep Pungerja jaama. Sääl johup talle mees soldati mundrin wästataulema umbpaari finnastega, üts ökwa selle kinda paar, mes lambuur farmanin hoit. Kinda läbi sai mõrtsuka tö awalikus. — Enne kui Tõrma körzi saame, lääme föstreln mööda. Nõudkem omete körzin pärea, kas föster Jakobson weel allal om, fe ligi 20 fulapoissi wiiloti opetap mängima. Poissikeste oliwa ni tublis mängimehis saanu, et mõisniku ümberzööri, kea suurin liinun mitu suurt meistrit oliwa kuulnu, poiste mängimist imes panniwa. Üteldas föstrekest ammust ajast pödelikus jäänuwat. Kes teed, kuis nüüd fooliga lät!

Edestiminnen näet fa weel hääd kät ilosat Tõrma mõisa nink saat sis pea üte fotuse päale, fun tee seeni ajani egakord ni pehme ja põhjato moane oli, et waiwaga enne läbi sait, ent nüüd om Kurema mõisaher, kuulus mees oma targa walitsuse läbi, seda fotust igawetses ajas äraparandanu nink see läbi tahedas tennu, et ta lastnu sawi-torusid tee põhja panna, mis wet fraawi sisse körwale saatwa. Seda kunsti tetas nüüd jo meie maal mitmin paigun, et wesitse eht leede nurme pääl sawitorude